Læs denne indlægsseddel grundigt, inden De begynder at tage medicinen.
- Gem indlægssedlen. De kan få brug for at læse den igen.
- Spørg lægen eller på apoteket, hvis der er mere, De vil vide.
- Lægen har ordineret Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter til Dem personligt. Lad derfor være med at give dem til andre. De kan være skadeligt for andre, selvom de har de samme symptomer, som De har.
- Tal med lægen eller apoteket, hvis en bivirkning bliver værre, eller De får bivirkninger, som ikke er nævnt her.

Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter

ratiopharm

Pantoprazol

Oversigt over indlægssedlen:

1. Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletters virkning og hvad De skal bruge dem til
2. Det skal De vide, før De begynder at tage Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter
3. Sådan skal De tage Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter
4. Bivirkninger
5. Sådan opbevarer De Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter
6. Yderligere oplysninger

1. Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletters virkning og hvad De skal bruge dem til

Pantoprazol ratiopharm 40 mg er en medicin, der nedsætter produktion af mavesyre (en selektiv syrepumpehæmmer).
Pantoprazol ratiopharm 40 mg bruges til
- behandling af sår på tolvfingertarmen
- behandling af mavesår
- behandling af moderate og svære former for betændelse i spiserøret (refluksøsofagitis)
- langtidsbehandling af tilstande med produktion af for meget mavesyre (f.eks. Zollinger-Ellisons syndrom)

2. Det skal De vide, før De begynder at tage Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter

Lægen kan have foreskrevet anden anvendelse eller dosering end angivet i denne information. Følg altid lægens anvisning og oplysningerne på doseringsetiketten.

Tag ikke Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter, hvis De
- er overfølsom (allergisk) over for pantoprazol eller et af de øvrige indholdsstoffer.
- samtidig anvender medicin, der indeholder stoffet atazanavir (til behandling af HIV-infektion)

Vær ekstra forsigtig med at bruge Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter,
- har en alvorlig leversygdom. Tal med lægen, som så vil se på, om De skal have justeret dosis. Lægen kan også beslutte, at De skal have regelmæssig kontrol af leverenzymer.
- hvis De tidligere har lidt af B12-vitaminmangel. Fortæl det til lægen, som kan kontrollere Deres B12-værdier.
- hvis De har tabt Dem for nylig eller får tilbagevendende opkastning, smerter ved synkning eller opkastning af blod, eller hvis De opdager blod i afføringen eller meget mørkfarvet afføring. Det er muligt, at lægen vil foretage yderligere undersøgelser (f.eks. gastroskopi for at kigge ned i spiserør, mave og den øverste del af tarmen). Fortæl det også til lægen, hvis symptomerne bliver ved, selv om De tager medicinen, som De skal.

Børn under 12 år:
Der er ingen erfaring med behandling af børn under 12 år, så De må ikke give Pantoprazol ratiopharm 40 mg til denne aldersgruppe.

Brug af anden medicin
Fortæl det altid til lægen eller apoteket, hvis De bruger anden medicin eller har brugt det for nylig. Dette gælder også medicin, som ikke er købt på recept.

Det er især vigtigt for lægen at få kendskab til, om De er i behandling med:
- Medicin til behandling af svampeinfektioner (f.eks. ketoconazol eller itraconazol) og andre midler, som er kendt for, at deres blodværdier afhænger af mavens syreproduktion.
- Blodfortyndende medicin (såkaldte kumarinderivater som phenprocoumon eller warfarin). I så fald skal lægen kontrollere blodets størkningsevne.
- Atazanavir til behandling af HIV-infektion. Denne medicin må ikke tages sammen med Pantoprazol ratiopharm.

Brug af Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter sammen med mad og drikke
Synk Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter hele med lidt vand. De må ikke tygges eller knuses.

Graviditet og amning
Spørg Deres læge eller apoteket til råds, før De tager nogen form for medicin.
Der foreligger ikke tilstrækkelige data fra anvendelse af pantoprazol til gravide kvinder.
Det vides ikke, om pantoprazol udskilles i modermælk. Derfor må De under hele graviditeten, og så længe De ammer, kun tage Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter, hvis det er lægens absolutte opfattelse, at Deres fordele ved behandlingen overstiger ulemperne for fostret eller barnet.

Trafik- og arbejdssikkerhed
Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter påvirker ikke evnen til at køre og betjene maskiner.
Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter kan dog hos enkelte give bivirkninger i form af svimmelhed og uskarpt syn, som kan påvirke reaktionsevnen og dermed arbejdssikkerheden og evnen til at færdes sikkert i trafikken.

Vigtig information om nogle af de øvrige indholdsstoffer i Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter
Kontakt lægen, før De tager denne medicin, hvis lægen har fortalt Dem, at De ikke tåler visse sukkerarter.

3. Sådan skal De tage Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter

Tag altid Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter nøjagtigt efter lægens anvisning. Er De i tvivl, så spørg lægen eller apoteket.

Brugsanvisning:
Synk Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter hele med lidt vand. De må ikke tygges eller knuses.

Dosering
Med mindre lægen foreskriver noget andet, er den sædvanlige dosis:

Voksne og børn over 12 år:
Behandling af refluksøsofagitis
1 enterotablet dagligt (svarende til 40 mg pantoprazol). Hvis De hidtil ikke har opnået bedring med anden medicin, kan dosis i det enkelte tilfælde øges til 2 enterotabletter dagligt (svarende til 80 mg pantoprazol).

Voksne
Behandling af mavesår og sår på tolvfingertarmen
1 enterotablet dagligt (svarende til 40 mg pantoprazol). Hvis De hidtil ikke har opnået bedring med anden medicin, kan dosis i det enkelte tilfælde øges til 2 enterotabletter dagligt (svarende til 80 mg pantoprazol).

Langtidsbehandling af patienter med tilstande, hvor de producerer for meget mavesyre (f.eks. Zollinger-Ellisons syndrom)
Den anbefalede startdosis er 2 Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter dagligt (svarende til 80 mg pantoprazol). Derefter kan lægen justere dosis individuelt efter netop Deres behov. Hvis De har behov for mere end 2 enterotabletter dagligt, skal De fordele døgndosis på to enkeltdoser. I en begrænset periode kan døgndosis hos den enkelte patient øges til over 4 enterotabletter (svarende til 160 mg pantoprazol).

Patienter med alvorligt nedsat leverfunktion
Tal med lægen, hvis De hører til denne patientgruppe, for at få en vurdering af, om De har behov for at få dosis nedsat. Som regel skal disse patienter behandles med Pantoprazol ratiopharm 40 mg hver anden dag.

Patienter med nedsat nyrefunktion
Tal med lægen, hvis De hører til denne patientgruppe. Dosisjustering eller ændring af doseringen er sædvanligvis ikke nødvendigt.

Ældre
Tal med lægen, hvis De hører til denne patientgruppe, for at få en vurdering af, om De har behov for at få dosis nedsat. Sædvanligvis må døgndosis ikke overstige 1 enterotablet (svarende til 40 mg pantoprazol).

Børn under 12 år:
Der er ingen erfaring med behandling af børn.

Hvor længe skal De tage Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter

Generelt heler sår på tolvfingertarmen i løbet af 2 uger. Hvis 2 ugers behandling ikke er tilstrækkeligt, opnås opheling næsten altid ved at behandle i yderligere 2 uger. Ved de fleste tilfælde af mavesår og refluksøsofagitis vil der være behov for 4 ugers behandling. Hvis dette ikke er tilstrækkeligt, opnås opheling i de fleste tilfælde ved at behandle i yderligere 4 uger.

Hos patienter med tilstande, hvor de producerer for meget mavesyre (f.eks. Zollinger-Ellisons syndrom), er der ingen begrænsning for behandlingens varighed, og den bør fortsættes, så længe det er nødvendigt.

Tal med lægen, hvis De ikke reagerer på behandlingen i løbet af 4 uger, for at få en vurdering af, om det er nødvendigt at forlænge behandlingen.

Hvis De har taget for mange Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter
Kontakt lægen, skadestuen eller apoteket, hvis De har taget mere af Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter, end der står i denne information, eller mere end lægen har foreskrevet.
Der foreligger ingen data om virkningen af en overdosis hos mennesket. De bør dog informere lægen, hvis De bemærker tegn på forgiftning. Lægen afgør det videre forløb, afhængigt af den dosis De har taget, og/eller hvilke symptomer der opstår.

Hvis De har glemt at tage Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter
De må ikke tage en dobbeltdosis som erstatning for den glemte dosis. Fortsæt blot med den sædvanlige dosis på næste planlagte tidspunkt.

Hvis De holder op med at tage Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter
Tal altid med lægen, før De stopper behandling med Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter på eget initiativ eller afslutter behandlingen før tid. Spørg lægen eller apoteket, hvis der er noget, De er i tvivl om eller føler Dem usikker på.

4. Bivirkninger

Pantoprazol ratiopharm 40 mg kan som al anden medicin give bivirkninger, men ikke alle får bivirkninger.

Bivirkningerne opdeles efter hyppighed:

Almindelige bivirkninger (forekommer hos mellem 1 og 10 ud af 100 patienter)
Ikke almindelige bivirkninger (forekommer hos mellem 1 og 10 ud af 1.000 patienter)
Sjældne bivirkninger (forekommer hos mellem 1 og 10 ud af 10.000 patienter)
Meget sjældne bivirkninger (forekommer hos færre end 1 ud af 10.000 patienter)

Betydningsfulde bivirkninger
Hold straks op med at tage Pantoprazol ratiopharm 40 mg og gå til lægen, hvis De oplever et af følgende symptomer:
- Hævelser i ansigt, tunge og hals
- Synkebesvær
- Hudreaktioner med blærer eller sår samt nældefeber
- Vejrtrækningsbesvær
- Voldsom svimmelhed med øget puls og svedudbrud

Andre mulige bivirkninger
Almindelige bivirkninger
Hovedpine, symptomer i øvre del af maven, diaré, forstoppelse og luft i maven.

Ikke almindelige bivirkninger
Svimmelhed og synsforstyrrelser såsom uskarpt syn, kvalme og opkastning, allergiske reaktioner som f.eks. kløe og udslæt.

Sjældne bivirkninger
Mundtørhed, ledsmerter, depression, hallucinationer, desorientering og forvirring - især hos patienter med tendens til disse symptomer, samt forværring af disse symptomer hos patienter, der allerede lider af dem.

Meget sjældne bivirkninger
Nedsat antal hvide blodlegemer (øger risikoen for infektioner), nedsat antal blodplader (øger risikoen for blå mærker og blødninger), betændelsestilstande i nyrerne (interstitiel nefrit), vabledannelse, hævelser i hud eller slimhinder (angioødem), svære reaktioner i hud og slimhinder med blæredannelse (Stevens-Johnsons syndrom, erythema multiforme), Lyells syndrom (hudsygdom med afskalning af øverste hudlag), øget lysfølsomhed (fotosensibilitet), muskelsmerter, hævelser i underarme og -ben (perifere ødemer), øget legemstemperatur, forhøjet indhold af natrium i blodet (hypernatriæmi) hos ældre, alvorlige allergisk reaktion, der viser sig som akutte almene symptomer såsom hurtig puls, voldsomme svedudbrud og et voldsomt fald i blodtrykket, alvorlig leverskade der fører til gulsot med eller uden leversvigt, forhøjede leverværdier, forhøjet indhold af fedtstoffer i blodet, brystforstørrelse (gynækomasti).

Tal med lægen eller apoteket, hvis en bivirkning bliver værre, eller De får bivirkninger, som ikke er nævnt her. Bivirkningerne kan dermed blive indberettet til Lægemiddelstyrelsen, og viden om bivirkninger kan blive bedre.

Patienter eller pårørende kan også indberette bivirkninger direkte til Lægemiddelstyrelsen. De finder skema og vejledning under Bivirkninger på Lægemiddelstyrelsens netsted: www.laegemiddelstyrelsen.dk.

5. Sådan opbevarer De Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter

Opbevares utilgængeligt for børn.

Brug ikke Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter efter den udløbsdato, der står på pakningen. Udløbsdatoen er den sidste dag i den nævnte måned.

Dette lægemiddel kræver ingen særlige forholdsregler vedrørende opbevaringen

Tabletter i plastflaske: Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter kan anvendes i tre måneder efter åbning af beholderen.

Spørg på apoteket, hvordan De skal aflevere medicinrester. Af hensyn til miljøet må De ikke smide medicinrester i afløbet, toilettet eller skraldespanden.

6. Yderligere oplysninger

Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter indeholder:
- Aktivt stof: Pantoprazol.
  En enterotablet indeholder 40 mg pantoprazol (som pantoprazolnatriumsesquihydrat).
- Øvrige indholdsstoffer:
  Tabletkerne
  Maltitol (E 965), crospovidon type B, carmellosenatrium, natriumcarbonat, vandfri (E 500), calciumstearat
  Tabletovertræk
  Polyvinylalcohol, talcum (E 553b), titandioxid (E 171), macrogol 3350, soyalecithin, gul jernoxid (E 172), natriumcarbonat, vandfri (E 500), methaacrylsyre-ethylacrylat copolymer (1:1), triethylcitrat (E 1505)

Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletters udseende og pakningstørrelse
Pantoprazol ratiopharm 40 mg er ovale, gule enterotabletter. Pantoprazol ratiopharm 40 mg fås i blisterpakninger med 7, 14, 15, 20, 28, 30, 30x1, 56, 60, 100 eller 120 tabletter og i flasker med 7, 14, 15, 20, 28, 30, 30x1, 50, 56, 60, 100 eller 120 tabletter.
Ikke alle pakningsstørrelser er nødvendigvis markedsført.

Indehaveren af markedsføringstilladelsen og fremstiller
ratiopharm GmbH, Graf-Arco-Strasse 3,
D-89079 Ulm, Tyskland

Fremstiller
Merckle GmbH, Ludwig-Merckle Strasse 3,
89143 Blaubeuren, Tyskland

Hvis De vil have yderligere oplysninger om Pantoprazol ratiopharm 40 mg enterotabletter, skal De henvende Dem til den lokale repræsentant i Danmark
ratiopharm A/S, Slotsmarken 12, st. tv., 2970 Hørsholm
Tlf.: 45 46 06 60

Dette lægemiddel er godkendt i EEAs medlemslande under følgende navne:

Finland, Letland, Polen:	Pantomed
Estland, Portugal:	Panbrabene
Italien:	Pantoprazolo Tiefenbacher
Storbritannien:	Pantoprazole
Østrig:	Panprabene
Litauen, Tyskland, Luxembourg:	Pantoprazol-ratiopharm
Danmark, Sverige, Holland:	Pantoprazol ratiopharm
Frankrig:	Pantoprazole ratiopharm(r)
Spanien:	Pantoprazol Tiefenbacher
Ungarn:	Panto-ratiopharm

Denne indlægsseddel blev senest revideret 10/2008